

"ဒီဗီဘီ ဒီဘီဘီ"အခြေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို DVB Multimedia Group ကနေ အပတ်စဉ် စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးကာ ဒီဗီဘီ ရုပ်သံလိုင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

DVB DEBATE

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

DVB Debate ဟာ အတွေးမြင်အယူအဆများ ဖလှယ်ကာ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲနိုင်ရန်၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှုများ ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်၊ မြန်မာ့အနာဂတ်ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာများကို အဖြေရှာနိုင်စေရန်နှင့် လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားမှုတွေကို လက်ခံပေးနိုင်တဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးခြင်း ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် အခြား မီဒီယာများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အသင်းအဖွဲ့များကိုလည်း ယခုလို ပွင့်လင်းတဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများမှာ ပါဝင်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ သတင်းဓာတ်ပုံများနှင့် ကာတွန်းများကို ရုပ်သံရိုက်ကူးအပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီ ဒီဘီဘီ၏ ဖေ့ဘုတ် စာမျက်နှာနှင့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များမှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းရှိ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များကို ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း DVB Debate မှာ ရန်ပုံငွေများရှိပါကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့ **"Is Burma ready for a PR system?"** ဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

- ❖ မှတ်ချက်ပြုလိုသည်များ၊ အကြံပေးလိုသည်များနှင့် မေးခွန်းများ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ၀၁ ၂၉၂၇၄၃ သို့ဆက်၍ဖြစ်စေ၊ debate@dvb.no သို့ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်၍ အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးထံသို့ မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

This week's topic is THE ELECTORAL SYSTEM

Historical context:

ဗြိတိသျှကိုလိုနီနိုင်ငံဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျင်းပခဲ့သမျှရွေးကောက်ပွဲတိုင်းဟာ မဲအများဆုံးရသူ အနိုင်ပေးတဲ့စနစ်(FPTP) ကိုသာ ကျင့်သုံးခဲ့တာပါ။ မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုအတွက် အမတ်လောင်းတစ်ဦးကိုသာ ရွေးချယ်တဲ့စနစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ မဲဆန္ဒရှင်တွေက မိမိတို့နှစ်သက်ရာ အမတ်လောင်းကိုသာမဲပေးတဲ့အတွက် မဲအများဆုံးရရှိသူဟာ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်အတွက် အနိုင်ရရှိသူပဲဖြစ်ပါတယ်။ ရှုံးသွားတဲ့ အခြား အမတ်လောင်းတွေရဲ့မဲတွေကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမပြုပါဘူး။ (FPTP)စနစ်ကိုကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဟာ မဲ(၆၀)ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့ပေမယ့် လွှတ်တော်အမတ် နေရာ (၈၈.၈၂)ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့ပါတယ်။ စစ်တပ်ကျောထောက်နောက်ခံရရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံး ညီညွတ်ရေးပါတီကတော့မဲ(၃၅)ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့ပေမယ့် လွှတ်တော်အမတ်နေရာ(၂.၂)ရာခိုင်နှုန်းသာ ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အခြားပါတီငယ်လေးတွေကတော့ ကျန်တဲ့မဲစုပေါင်း(၅)ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့ပေမယ့် သတ်မှတ်မဲအရေအတွက် မမှီတဲ့အတွက် ရှုံးသွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီနှစ်အစောပိုင်းမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အင်အားစုပါတီ (NDF)ဟာ လာမယ့် ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင်မှာ မဲအများဆုံးရသူအနိုင်ပေးတဲ့စနစ် (FPTP)အစား အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် - **Proportional Representation (PR)**ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးဖို့ လွှတ်တော်ကို အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပါတယ်။ အမျိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် - **Proportional Representation (PR)**ရဲ့အနှစ်သာရကတော့ ဆန္ဒပြုတဲ့မဲအားလုံးဟာ မဲအများဆုံးမရရင် (သို့) မဲအသာမရရင်တောင် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို ဆုံးဖြတ်ရာမှာအကျိုးဝင်နေတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုမှာ တစ်ဦးထက်ကျော်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတွေရွေးချယ်ပေးဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ့လွှတ်တော်ဟာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်ကနေ တစ်ဦးတည်းသာ ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ပီအာရ်စနစ်ကိုကျင့်သုံးမယ်ဆိုရင် အခြေခံဥပဒေကိုပြင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပီအာရ် စနစ်ကိုထောက်ခံသူတွေက ဒီစနစ်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ပေါ်ထွန်းစ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကိုမြှင့်တင်ပေးနိုင်သလို မဲ လေလွင့်မှုလဲမရှိတော့ဘူးလို့ အခိုင်အမာဆိုကြပါတယ်။ အခြားသူတွေကတော့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီရဲ့ တောင်ပြိုကမ်းပြိုအနိုင်ရရှိမှုကို ရှောင်လွှဲဖို့ အားထုတ်တာပဲဖြစ်ရမယ်ဆိုပြီး ဒီခြေလှမ်းကို ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

Facts and Figures

- လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံမှာ မဲအများဆုံးရသူ အနိုင်ပေးတဲ့စနစ်(FPTP) ကို ကျင့်သုံးပါတယ်။
- (FPTP)စနစ်ကိုကျင့်သုံးတဲ့ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာ **NLD** ပါတီက ဆန္ဒမဲ(၆၀)ရာခိုင်နှုန်း လွှတ်တော်အမတ်နေရာ(၈၀.၈၂)ရာခိုင်နှုန်းနဲ့ အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။

- ၂၀၁၄ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့မှာ အမျိုးသားလွှတ်တော်က နောက်ကျင်းပမယ့် ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ အမျိုးကျကိုယ်စားပြု ပီအာစနစ်ကို ကျင့်သုံးဖို့ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို အဆိုပြုခဲ့ပါတယ်။
- ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ပုဒ်မ(၁၀၉)က ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ ပီအာရ်စနစ်ကျင့်သုံးမှုကို ဟန့်တားထားပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုအတွက် အမတ်တစ်ဦးကိုသာ ရွေးချယ်တာမို့လို့ပါ။
- ရွေးကောက်ပွဲစနစ်လေ့လာသုံးသပ်ရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်မောင်ဦးက ပြီးခဲ့တဲ့ အောက်တိုဘာ(၂၀)ရက် အင်္ဂါနေ့က ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှာ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်(၈)မျိုးကိုတင်သွင်းခဲ့ပြီး **FPTP** စနစ်နဲ့ **FPTP**နဲ့ **PR** ပေါင်းစပ်ကျင့်သုံးတဲ့စနစ် ဆိုပြီး စနစ်(၂)မျိုးကို အကြံပြု တင်ပြပါတယ်။

Points of view:

"၂၀၁၀ မှာ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပတော့ လူအတော်များများက ရွေးကောက်ပွဲစနစ်အကြောင်းကို သိပ်မသိ ကြဘူး။ ဒီတော့ ပယ်မဲတွေ အများကြီးထိကုန်တာပေါ့။ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်အသစ်ကိုကျင့်သုံးပြီဆိုရင် တိုင်းရင်းသားတွေအတွက်တော့ နားလည်ဖို့သိခက်သွားမှာပဲ။" လို့တိုင်းရင်းသားညီနောင်များဖက်ဒရေရှင်း ရဲ့ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ စောသန်းမြင့်ကဆိုပါတယ်။

"ပီအာစနစ်ကသာ နိုင်ငံရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုကို ချောမွေ့စေမှာပါ။ ဒီစနစ်ကသာ တိုင်းရင်းသား အုပ်စုကြီး(၈)ခုနဲ့ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတွေအပါအဝင် နိုင်ငံရေးပါတီငယ်လေးတွေပါ ပါဝင်ခွင့်ရစေမှာ ပါ။ ကျွန်တော်တို့ဒီအဆိုကိုတင်သွင်းရတဲ့အကြောင်းက ပါတီအားလုံးက ကိုယ်စားလှယ်တွေသာ ဒီစနစ် ထဲမှာပါဝင်ခွင့်ရရင် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် အတူတကွ အလုပ်လုပ်နိုင်မှာ မို့လို့ပါပဲ။" လို့ NDF ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဦးခင်မောင်ဆွေကပြောပါတယ်။

"မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုလုပ်နေတဲ့ လက်ရှိအခြေအနေမှာ ဒီပီအာစနစ်က နဂိုကမှ အခွင့်အရေးပိုရနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ၊ ခရစ်ယာန်တွေ၊ စစ်မှုထမ်းတွေကို လွှတ်တော်ထဲမှာ နေရာအခိုင်အမာရသွားအောင် တခြားပြိုင်ဘက်တွေကို အင်အားချညှို့နဲ့သွားအောင် လုပ်လိုက်သလို ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီအင်အားစုတွေကတော့ ညှိနှိုင်းဖို့ထက် အာဏာရဖို့ပဲ ကြိုးစားကြမှာပါ။" လို့ နိုင်ငံတကာအကြံပေး ဖြစ်သူဒေါက်တာညိုထွန်းကဆိုပါတယ်။

"ပီအာစနစ်ကိုကျင့်သုံးရင် လွှတ်တော်မှာ လူနည်းစုကိုယ်စားလှယ်တွေ နေရာပိုရလာပြီး ပြောရေးဆိုခွင့် ပိုရှိလာမယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ မဲအရေအတွက်နဲ့ အမတ်နေရာအရေအတွက်က အမျိုးညီနေလို့ပါ။" လို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ဇင်ကပြောပါတယ်။